

Izhaja

vsak petek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo redništva „Mira“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inzerate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR

Velja:

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Glasiilo koroških Slovencev

Leto XXVI.

V Ljubljani, 8. junija 1907.

Štev. 25.

Današnja številka obsega 6 strani.

Narodna šola v Št. Jakobu.

Temeljni kamen šentjakobski narodni šoli se položi v nedeljo, dne 14. julija t. l., na kar opozarjamo že danes vsa narodna društva koroška in izvenkoroška.

Gotovo se spodobi, da se ta dan praznuje slovesno, kakor je to zaslužila ona brezprimerna požrtvovalnost narodnih šentjakobčanov in drugih koroških Slovencev, ki so skoraj popolnoma iz lastnih svojih moči zagotovili obstoj te nove narodne trdnjave v slovenskem Rožu.

Vabimo torej že danes brate Slovence iz vseh slovenskih pokrajin k temu slovesnemu dejanju, katero bo najsijajnejši dokaz, da koroški Slovenci vedo in znajo braniti svojo narodno last.

Zatorej pridite in prepričajte se, da koroški Slovenci živimo, ker hočemo živeti, pridite in poveselitate se z nami, ko se pričinja za nas boljša prihodnost, in pomagajte nam, da si jo tem gotovejše osiguramo.

Polaganje temeljnega kamena novi narodni šoli v Št. Jakobu v Rožu bodi narodni praznik vsem Slovincem!

Nekoliko popravka.

Nemški krščanski socialni dnevnik „Kärtner Tagblatt“ je v svoji 122. št. z dne 30. majnika t. l. priobčil pod zaglavjem „krščansko-socialna stranka, največja v Avstriji“, nekako statistiko za krščansko-socialne kandidate oddanih glasov, po kateri naj bi bili nemški krščanski socialci dobili pri volitvah dne 14. majnika 547.997 glasov, dočim so dobili socialni demokrati le 515.107 glasov. List pristavlja dobesedno: „Pred vsem je treba upoštevati število glasov, iz katerega je jasno razvidno, da je krščansko-socialna stranka najmočnejša nemška stranka.“

Kar je prav, je prav, in zato ugovarjamo odločno zgoraj navedenemu številu nemških krščansko-socialnih glasov, med katerimi jih navaja „Kärtner Tagblatt“ na Koroškem nič manj ko 21.850, kajti med temi glasovi so všteti vsi slovenski glasovi na Koroškem, katerih število pa je sledeče:

Grafenauer v slovenskem volilnem okraju	4668
Ellersdorfer v velikovškem sodnem okraju	1257
Walcher v šentpavelskem sodnem okraju	191
Podgorc v celovski okolici	1029
Ošana v Celovcu	76
Pupovac v rožeškem sodnem okraju	813
Riese v beljaškem volilnem okraju	614
Kevenhüller v zilskem volilnem okraju	768

Skupaj glasov 9416 ako upoštevamo še 25 v Celovcu „neveljav-

nih“ slovenskih glasov, se je oddalo na Koroškem 9441 slovenskih glasov, katere pa nemški krščanski socialci štejejo za svoje, proti čemur seveda najodločnejše protestujemo, kajti kaj je našega, je in ostane naše, in tega dejstva izpodbijati ne bomo pustili nikomur.

Z isto „pravico“ bi si potemtakem nemški krščanski socialci tudi lahko lastili glasove slovenskih krščanskih strank v drugih slovenskih deželah, na Kranjskem, Štajerskem in Primorskem, česar pa niso storili, kajti v svojem izkazu izkazuje „Kärtner Tagblatt“ na Kranjskem edino le 1085 krščansko-socialnih glasov, menda onih, ki jih je dobil nemški krščanski socialni kandidat na Kočevskem.

Pribijemo torej, da je bilo oddano na Koroškem 9441 slovenskih glasov ter da si teh glasov nima pravice lastiti nobena neslovenska stranka, kajti oddali so jih slovenski volilci kot Slovenci ali svojem slovenskemu kandidatu, ali pa so kot Slovenci le podpirali žnjimi drugorodnega kandidata, s čimer pa ni nikakor rečeno, da bi se tem slovenskim glasovom smel jemati njihov slovensko-narodni značaj!

Število nemških krščanskih socialnih glasov na Koroškem torej ni 21850, temveč 12434, katerim je treba prišteti še približno kakih 600 glasov, katere so nemški krščanski socialci oddali v beljaškem volilnem okraju socialnemu demokratu Rieseju, torej vsega skupaj okroglo 13000 nemških krščansko-socialnih glasov.

Popraviti je treba tudi število socialno-demokratskih glasov na Koroškem.

PODLISTEK.

Kmet Porenta.

Spisal Ivan Česnik.

Grozen vihar je razsajal tisti dan. Zašumela je novica od ust do ust, stare babice so stikale glave in si šepetale za gorko pečjo:

„Ali se je res obesil? Ali je to mogoče? Mora biti res, saj so ga videli na veji. Gori na rebro je visel in potem so ga pripeljali v mrtvašnico.“

„Bog se usmili njegove duše!“
„Kaj praviš, Meta, ali ga bodo pokopali v blagoslovljeni zemlji?“
„Ne vem. Doktor je rekel, da se mu je zmešalo.“

„Jaz tudi mislim, da se mu je zmešalo. Vedno je hodil zamišljen okrog, z upognjeno glavo. Sam s seboj je mrmral nerazumne stvari.“

Tako so modrovale ženice za pečmi, moške so pa imeli popolnem druge pomenke.

„Ravno o pravem času je zapustil svojo beračijo. Drugi teden prodajo upniki vse na dražbi. Uboga žena in otroci!“

„Ali ti kupiš kakšen košček, Bolček?“
„Laze že kupim, če ne bodo predragi.“

„Jaz se potegnem za Brežnice, ker so mi pri roki,“ pravi Škvarč.

Tako so si razdelili vse premoženje. Ostala je samo hiša.

„Kdo pa kupi hišo?“
„Mizar Kotnik se gotovo pobriga zanjo, ker jo potrebuje.“

Žena je ves dan jokala, vila roke in ihtela.

„To je grozno, tega ne prenesem, srce mi poči. To mi je storil! Moj Bog, moj Bog, kaj bo z otroci?“

Otroci so se tiščali v kotu in jokali. Le največji sin Dolfe je sedel pri oknu in gledal skozi šipe na oblačno nebo in gore, po katerih je vršala nevihta in stresala mogočno drevje.

„Ne jokajte tako hudo, mati! Bog že obrne kako drugače. Od tod pojdemo, v mesto pojdemo. Tam si poiščem službe in bom delal za vse.“

„Otrok moj, pomisli, kaj je storil tvoj oče.“

In jokal je tudi Dolfe, in jokal zato, ker bo moral iz ljubega doma, jokal je, ker se je njegov oče obesil. Vedel je dobro, da je bil oče posebno zadnji čas čuden, vedel je tudi, zakaj je bil tak. Pil je in zapravljal grunt. Znano mu je bilo tudi, da je ležalo nekaj težkega na očetovi vesti, da je ponoči često vstajal, klel in se jezil, včasih pa prosil in jokal. Mati mu je pravila to. Nihče ni vedel, zakaj je mož vstajal, nikomur ni razodel. —

Kmet Porenta je ležal v mrtvašnici. Obraz je bil črn, eno oko je malko škililo izpod trepalnice, čelo je bilo razorano, okrog ustnic je ležal trpek izraz.

Gost dež je trkal na šipe, burja se je zaganjala ob okna, da so šklepetala. Med gorami je vladala groza in strah. Po dolini, kjer niso vedeli, da se je obesil kmet Porenta, so govorili:

„Nesreča se je pripetila, nekdo si je vzela življenje.“

Prav tako strašno je bilo kot ono noč, ko je umiral oče kmeta Porente.

Takrat je bil sin star osemindvajset let in je bil sam pri očetovi postelji.

„Slab sem, sin. Misli, kaj si delal z menoj v življenju!“

Spomnil se je sin, da je očeta zaničeval in preziral, spomnil se je, da ga je preklinjal bolehnega starca, dokler ni prepisal posestva nanj, spomnil se je, da je sunil nekoč očeta in ga prevrgel. Takrat je oče zajokal in prokletel sina.

„Proklet ti in tvoji otroci. Po svetu si bodo iskali kruha. Bog daj, da se to zgodi.“

Sin je mislil nato in je pokleknil pred očeta, ki je umiral, in ga prosil:

„Odpustite, oče!“

Tisti hip je oče izdihnil.

„Ni mi odpustil, s prokletstvom na ustih je umrl.“

Sin je pokopal očeta in žaloval za njim. Ko je minilo leto, se je poročil in živel nekaj let zadovoljno.

Zapletel se je oni čas v dolgo pravdo radi mejnika s sosedom Kurentom. Izgubil je pravdo in se zadolžil. Tedaj je začel piti in često mu je prišel pred oči jokajoči oče s prokletstvom na ustih. Zdrznil se je in ga je zapeklo. V temnih nočeh se mu je zdelo, da hodi oče po sobi in ga proklinja ali da stoji pri oknu in mu miga s prstom. Trpel je kmet Porenta in iskal tolažbe v vinu in veseli družbi. Zapravljal je grunt in deca pojde po svetu.

Vse misli so mu tiste dni blodile po glavi, misli na očeta, deco, grunt. Videl je, da ni rešitve.

Šel je in se je obesil.

Tretji dan so ga pokopali. Zvonilo mu je samo z enim zvonom, deli so ga v isto jamo, kjer je ležal njegov oče . . .

Za kandidate te stranke je bilo oddanih pri glavni volitvi dne 14. majnika 12360 glasov, od katerih je treba odšteti najmanj 1214 slovenskih in krščansko socialnih nemških glasov v beljaškem okraju. Potemtakem je bilo oddanih pravih socialno-demokratskih glasov le približno 11146, ne pa 11800, kakor trdi „Kärntner Tagblatt.“

In ker že ravno popravljamo, naj popravimo tudi to, da je bilo v Celovcu oddanih dne 14. majnika 76 veljavnih slovenskih glasov, ne pa 76 — „andere“ — kakor je blagovolil poročati nemški krščansko-socialni „Kärntner Tagblatt“ v posebni izdaji dne 14. majnika ter s tem hotel biti „päpstlicher als der Papst“ — vsenemški in nemškonacionalni listi so namreč poročali o slovenskih glasovih v Celovcu.

Tako, upamo, smo popravili glavnejše pogrške v nemški krščansko-socialni volilni statistiki ter ravno tako trdno upamo, kakor odločno zahtevamo, da se taki pogrški ne bodo več storili. Mi smo povdarjali vedno in vselej, da Slovenec zvesto izpolni, kar obljubi, in smo tudi storili vso svojo dolžnost, zato pa smemo in tudi hočemo zahtevati, da se nas smatra v vsakem oziru za polnovredne, ne pa morda za manjvredno sredstvo v dosego namena, katero se po končani uporabi vrže v kot.

Clara pacta, boni amici!

Koroške novice.

Lumparija pri volitvi v Celovcu. Pri volitvah dne 14. maja so črtali 14 slovenskih glasov v 1. sekciji volilne komisije, kateri je predsedoval notar dr. Aichelberg s celim štabom večidel znanih nemških nacionalcev. O tej stvari smo izvedeli iz ust navzočega gospoda to-le: Prečitavši glasovnico „Teodor Osana, kipar v Celovcu“, je vprašal predsednik, če kdo ve, kaj je „kipar“. Tega mu ni nikdo vedel raztolmačiti in predsednik je nato izjavil, da je ta glasovnica neveljavna, češ, da kandidat ni dovolj določno označen. Tako je šlo dalje glas za glasom štirinajstkrat. Vladni zastopnik c. kr. komisar Schmidt je ugovarjal razveljavljanju glasovnic, poudarjajoč, da je slovenščina v Celovcu v deželi navadni jezik, v katerem se uraduje tudi pri dež. sodišču in pri c. kr. dež. vladi; sicer pa ima komisija pravico storiti, kar hoče. Ugovarjal je samo jeden član komisije, ki osebno pozna kandidata, pa tudi ta ugovor ni obveljal. Da se to ravnanje prav sodi, je treba omeniti, da je komisija pustila veljati vse glasove, ki so bili oddani za „Matija Scheriana“, dasi je tistemu kandidatu ime „Matevž“, češ, v Celovcu ni med hišnimi posestniki nobenega Matije Scheriana! Obveljala je tudi glasovnica I. W. Dobernika, dasi se kandidat piše Dobernig. Izmed glasovnic za T. Osana sta našli milost samo tisti dve, ki sta bili nemški pisani. Naš poslanec bo pa že vedel, kaj mu je storiti, da bodo tisti nacionalci prihodnjič bolje poznali postavbo. Iz tega slučaja se pa tudi vidi, kako je potreben zaupnik tudi slovenske stranke v volilni komisiji.

C. kr. orožništvo je na Koroškem neka odredba, katere nikakor ne moremo pojmiti. Po našem mnenju je pač orožništvo zato, da s k r b i z a j a v n i m i r i n r e d, ne pa zato, da dela — z g a g o! Pač res mislijo nekateri teh gospodov, če nosijo bridko sabljico okolu pasa in pa pihalnik na rami, da so potem že celi bogovi, nezmotljivi, vsevedni, dasiravno jim gleda iz vseh luknjic naravnost vnebovpijoče nepoznanje njihovih lastnih poslov. Obenem se kažejo tako rovtarsko okorne in nerodne v njihovi službi, da se Bogu usmili, zraven pa še s svojo nerodnostjo namesto da bi skrbeli za javni mir in red, delajo občinstvu popolnoma po nedolžnem velikanske sitnosti in težave. Bilo je v L i b u č a h. Naše politično društvo je dalo nabiti volilne oklice. Vsevedni libuški c. kr. žandarji seveda niso imeli drugega posla, kakor da so naznanili državnemu pravdnikstvu kar s e d e m mož, na katerih hišah so bili oklice nabiti in ki so nabijali oklice, misleč, no sedaj bodo pa prišli „na gavge“ ti „zločinci“. Teh sedem mož je dobilo poziv k sodnji, nakopala se jim je na glavo velika sitnost in razburjenje, vršiti bi se bila morala že obravnava, in zakaj vse to? Zato, ker so bili ti c. kr. varuhi javnega miru in reda, naravnost rečeno, tako nazarensko „kunštni“, da v svoji dresirani pameti niti pomislili niso nato, da je treba prej vprašati, ali je politično društvo, katerega last so bili plakati, kar je tudi na oglasih tiskano, česar pa „vsevidno“ žandarsko oko postave menda ni videlo imelo dovoljenje za plakatiranje ali ne. Politično društvo se je seveda izkazalo pri državnem pravdnikstvu z dovoljenjem za plakatiranje oglasov, izdanim od c. kr. okrajnega glavarstva v Velikovcu, in „vsevidni“, „vsevedni“, „nezmot-

ljivi“ libuški žandarmeriji je ostal — d o l g n o s, katerega, upamo, bo slavno orožništvo poveljništvo v Celovcu še uradno nekoliko nategnilo, da bodo libuški gospodje v bodoče vedeli in znali pametnejše obavljati svojo službo, ne pa s svojimi nerodnimi in nespametnimi ovadbami kar tjavendan razburjali občinstva.

Angleški časnikarji v Celovcu. Že dalj časa potuje večje število angleških časnikarjev po Nemškem in Avstrijskem. Vse dežele jim pripravijo imenitne sprejeme, hoteč jim pokazati vso svojo lepoto in pripravnost za tujski promet, ki prinaša mnogo denarja v deželo. Angleški časnikarji so si želeli ogledati tudi Celovec in njegovo okolico. Seveda se je tudi celovška mestna gospoda potrudila, da bi tem vplivnim tujcem pokazala najlepše, kar ima ter je sklenila sledeče: Danes v petek, pridejo Angleži. Sprejme se jih na kolodvoru. Potem se odpeljejo s t r a m v a j e m na jezero. — No, če angleški časnikarji ne bodo samega strmenja skoprneli, ne maramo prav nič. Kaj tako lepega, finega, modernega, kakor je celovški tramvaj s svojimi predpotopnimi, zamazanimi vozovi, s svojimi piščalkami in svojimi že po „klobasah“ dišečih konjih, kaj takega se mora pač pokazati angleškemu časnikarjem, ki gotovo še niso videli tako lepe moderne naprave. Sram jih mora biti naše celovške mogotce, da si upajo takim ljudem, ki so videli več sveta, kakor si ga more najbolj kunštni celovški mestni odbornik predstavljati, nudi kaj takega. Ali seveda! Tu se gre za par grošev prihranka. Petdeset oseb se lahko stlači v eden tramvajski „svinjak“ ali kvečjemu v dva, in ves špas stane od kolodvora pa do jezera komaj 15 kronic. Da jim vožnja po jezeru ne bo dolgočasna, jim bo prepevalo pet celovških pevec koroške narodne pesmi. Ustavijo se v Porečah, odkoder se odpeljejo v Beljak, kjer prenočijo. Celovec si bodo ogledovali edino le s t r a m v a j e m. — Prepričani smo, da bodo najodličnejše angleške novine odslej polne časti in slave o našem Celovcu, bojimo se edino le, da ne bi kak angleški šaliv list prinesel lepega „pildka“, kako spravlja očak Noe razno zverino v svojo barko po — c e l o v š k e m t r a m v a j u!

„Die deutsche Sprache — geschändet.“ Med drugimi častitkami, ki jih je dobil ljubljanski župan Ivan Hribar po izvolitvi za državnega poslanca, je bila tudi častitka c. kr. dvornega dobavitelja orožja g. Petra Werniga v Borovljah in sicer v nemškem jeziku. „Grazer Tagblatt“ je seveda takoj porabil to priliko v svoje hujskajoče namene in za njim so pricapljale tudi „Freie Stimmen“, češ: „Wir finden, dass die deutsche Sprache nie so geschändet worden ist.“ — No, no, le počasi, menda ne bo take sile. Gospodje, le skesano se potrkajte na svoje lastne grešne prsi in povejte, ali ni to največja o s k r u m b a vašega nemškega značaja, ko ste s slovenskimi oklici in letaki lovili glasove za svoje kandidate, ali ni to oskrumba nemškega jezika, ko ste svoje lastne volilce prodajali socialnim demokratom in to kravjo kupčijo razglaševali po svojih listih in oklicih, katerih se niste sramovali nabijati po slovenskih hišah, ali ni to, po našem vsaj, največja oskrumba vašega nemškega jezika, če ste v njem beračili glasov za D o b e r n i g a pri znanih celovških Slovencih, da celo pri uredniku „Mira“! Nam se pač zdi, da se skruni nemški jezik le tedaj, kadar prihaja iz vaših lastnih nemčurških, janičarskih ust, oskruni se le ob vaši lastni zlobi, ob vašem lastnem hinavstvu, ob vaši lastni podlosti!

Vsesokolski zlet v Pragi od 28. junija do 1. julija. Hitrim korakom se bliža čas, ko se objamejo vsi slovanski sokoli v bratskem objemu. — Čehi so priprave za impozanten in dostojen sprejem gostov že skoro dovršili. Vsa češka javnost in posebno kraljeva Praga stoji v znamenju tega slovanskega praznika. Velikanski plakati z smelim Sokolom budijo pozornost vsakega obiskovalca, posebno pri narodnih trgovinah in naznanjajo prišedšim gostom, kam naj se imajo obrniti po geslu „svoji k svojim“. (Slov. časopisje naj blagovoli na to opozoriti vse one, ki se odpravljajo na zlet.) Pridno pa se pripravljajo tudi vsi bratski narodi za čim največjo udeležitev. Zastopniki vse Slovenije prihitiijo na ta veličasten zlet s posebnim vlakom in v tem krogu ne smejo manjkati Korošci. Slovenci, globoko ste se oddahnili po hudi borbi in zmagoslavno ste dvignili slovenski prapor v starodavnem Korotanu! Naprej tedaj, dajte duška svojim radostim v objetju bratskih src! Kdor se misli torej tega zleta udeležiti, naj to naznani „Slovenski sokolski zvezi v Ljubljani“, in sicer prej ko prej, ker se glavne uprizoritve vršijo že 28. t. m. Vožnja s posebnim vlakom v Prago in nazaj stane približno samo 22 K.

Duhovniške in cerkvene stvari. I. sestanek novoustanovljenega katoliškega društva v bode 12. junija v Št. Jakoba v Rožu popoldan ob 2. uri.

Službo organista in ako mogoče obenem o b č i n s k e g a t a j n i k a išče Lojzej Avtišar, absolvent orgljarske šole v Celovcu. — Vešč je obojih jezikov, posebno je vajen slovenske pisave. Nadaljne informacije podaje dr. Ehrlich Lambert, stolni kapelan v Celovcu.

Podljubelj. Idi kamor hočeš, povsod boš našel kako pokveko, ki v svoji neumnosti zmerja in vpije na naše društvenike. Vse, kar je pri nas, ni za nič. Sociji ustanovijo svoj „Metall-Arbeiter-Verband“ in plačujejo pridno svoje visoke doneske, in za to čisto nič ne dobijo, vse samo, če bo enkrat morebiti kak štrajk. Mi pa ustanovimo pravo podporno delavsko društvo, ki daje delavcem vsak dan po 70 vinarjev bolniške podpore, skrbi za časopise in knjige in tudi za morebitni štrajk zalaga 40%, pa pride naenkrat tisti jezavi Boštan in nas zmerja za raubarje, lumpe in tako lepo naprej. Bodi torej povedano tukaj sociju Boštanu in tudi drugim rdečim poštenjakom, ki imajo samo takrat korajžo, ko jih je 10 proti enemu in nima razžaljenec priče — delajte vi po svojem, kakor delamo mi po našem, mi ne bomo nikdar pri vas iskali pomoči, vi pa najbrž ne pri nas. Če pa to še ne bi pomagalo, primemo tudi trše, če je treba. Kakor vi sem, tako mi tja; tudi naša potrpežljivost je pri kraju, posebno če nas napada Boštan in druge take korifeje.

Borovlje. Slovenske vžigalice se dobijo pri Mihael Rebernikovi vdovi med Mikličem in Cemrom pri cerkvi.

V Borovljah so zdaj celih 5 dni streljali in hajlali, vse je bilo v izposojenih nemških zastavah. Posebno pri trgovcih, kakor Kometer in Maurer, ki živijo izključno od slovenskega groša in so sami Slovenci, se nam zdi tako postopanje nekorektno in izzivajoče; ali ne bi mogli obesiti domače koroške zastave, da mora ravno viseti protiavstrijska? Gospod Vojgt jo je vkljub vsem svojim uradnikom dal vreči s hiše, ko je povabil g. deželnega predsednika, in g. Vojgt je Nemeč, pri tem ko se niti eden borovski hajlač ne more še z eno kapljico nemške krvi postavljati pred svetom. Taki so pravi Nemci in taki so borovski nemškutarji.

Podslnjavas-Bistrica. Naše kršč. soc. del. društvo priredi v nedeljo dne 9. junija ob 4 popoldan v prostorih Adamove gostilne v Svecih javen shod za somišljenike našega društva. K najobilnejši udeležbi vabi vse somišljenike in prijatelje našega društva

odbor.

Št. Jakob v Rožu. Volitve so končane, strasti se polegajo. Šli smo v boj za moža, katerega smo si zbrali po vodstvu političnega društva. Delali smo za njega kot za svojega moža. Pravico imamo za to in te pravice si nikdar ne pustimo jemati. A ravno to nam naši nasprotniki zamerijo. Naznanili so naše može sodnji in se pri tem tako nesramno lagali, oziroma resnico tako zavijali, da celo takšni sklepaajo svoje roke, ki sicer niso našega mišljenja. En zgled (navedel bi jih lahko več): Našinec se pogovarja par dni po prvi volitvi o izidu volitev in to z neko gostilničarko. Ne gostilničarka ne našinec ni vedel za resnični izid in trdil je vsak svoje. Ko odide našinec iz gostilne, pride nadučitelj, slavni „nepriistranski“ razsojevalec preprirov, in gostilničarka ga naprosi, naj bi razsodil ta preprirov: ali ima prav ona ali našinec, katerega ni bilo več tam. Ne vem, kako je razsodil, vem samo toliko, da je prišel še isti dan v isto gostilno drug učitelj (gotovo poslan od nadučitelja) in je vse to zapisal, kar je našinec popolnoma zasebno prej govoril z gostilničarko. Posledica: par dni navrh že dobi našinec zapoved, naj pride k sodnji, „ker je razširjal o izidu volitev neresnične vesti“!! Če se mu tudi nič ni treba bati, pota je imel in sitnosti in to je ravno, kar hočejo naši nemčurji doseči, da bi na ta način prestrašili naše ljudi od narodnega dela. Pa ne boš, nemški in nemčurški Mihe! Ljudstvo enkrat probujeno si svojih pravic ne pusti jemati od nikogar, najmanj pa od par sladkobesednih, toda skrajno neodkritosrčnih učiteljev. V to jamo, katero ste kopali za naše može, se bode te zgrudili sami: ljudje, ki tako delajo proti domačemu prebivalstvu, ne zaslužijo nobenega upanja in z gnusom se mora človek obračati od njih. Neka oseba, ki sicer ni našega mišljenja, ki je pa ravno v tej zadevi najbolj poučena je rekla: „Vse to je naredil Krebitz (kar sem zgoraj opisal). Ta človek ne dela nič drugega kot pa pošte prenaša.“ To pove več, kot so povedala vsa dosedanja poročila v „Miru“.

Iz Kanalske doline. Izvedeli smo, da je bil posestnik Jakob Prešern iz Ukev od sodnije v Trbižu obsojen zaradi razžaljenja časti, ker je pred krajnim šolskim svetom občinskemu svetniku Matevžu Mušiku p. d. Šmulov menda rekel, da Mošik lahko plačuje za novo šolo, kajti on si je po povodnji pri „notstandsfondu“ in pri občini svoje žepe napolnil. Ker se je Prešern bal še večjih stroškov in tudi ker mu je znano, kake razmere vladajo pri deželni sodišču v Celovcu, je opustil priziv na to sodnijo. Ker nam je znano, da se c. kr. uradi na Koroškem pri vsaki priliki sklicujejo na obsodbe tistih, kateri so nastopili proti nepravilnostim, storjenim po županu Ehrlichu v Ukvah, po občinskih odbornikih in po okrajnemu glavarju Šusterju, moramo tudi zgoraj omenjeni slučaj pojasniti. C. kr. okrajni glavar Hans Šuster v Beljaku je Matildi Bergman, bivši posestnici v Ukvah, katere škodo po povodnji je Mošik sam na 6500 K cenil, okrajno glavarstvo pa jo na 4000 K znižalo, naznanil, da se ji je od okrajnega glavarstva v Beljaku pripoznalo podporo oziroma odškodnino, kakor drugim potrebnim gospodarjem v okroglo 10 odstot. znesku škode, t. j. 390 K. Ta ženska je bila mladoletna, zadolžena in sirota brez staršev. Šmulovo t. j. Mošikovo škodo je pa cenila komisija na 7200 K, dobil pa je Mošik od okrajnega glavarja Šusterja po svoji lastni izjavi 3600 K podpore, torej 50 odstot. Mošik je premožen, je imel leta 1902,3 v ukovski hranilnici okolu 4000 K naloženih, nasprotno pa komaj 1000 K škode po povodnji — kajti če bi on hotel svoje grunte pred povodnjo prodati, mu ni dal nikdo zanje 3000 K. Torej je razvidno, da je okrajni glavar Šuster pri razdelitvi državne podpore pristransko postopal in cenil podporo nepotrebnim občinskim zastopnikom v večjem znesku kakor potrebnim siromakom. Konstatiramo tudi, da nas vladni organi, med temi tudi orožniki, pri uradni preiskavi škode še vprašali niso, kje in katero škodo smo mi imeli, in tudi se nam ni povedalo, kako in na čem se je sploh škodo pripoznalo, torej nam ni bilo na noben način mogoče braniti naših pravic. Šmul je bil tudi ud pomožnega odbora in je tam prejel več tisoč kron podpore za Ukljane; o tem denarju nam ni položil pomožni odbor še nobenega računa — torej tudi Šmul ne. Čuli smo, da je menda dal pomožni odbor 2000 K namesto nam — o b č i n i, in da občinski odbor s Šmulom vred gospodarji s tem denarjem. Torej je pač upravičeno, če je Prešern rekel, da si je Šmul tudi pri občini svoje žepe polnil, kajti ta denar je bil podarjen Ukljanom, in ne občini, in sicer v večji svoti kakor 2000 kron. — Pri obravnavi v Trbižu je skušal zastopnik Šmula, dr. Klemenčič, Jakobu Prešernu dokazati, da je Prešern samo nahujskan in da je kot tak razžalil Šmula. Seveda mu je Prešern z ozirom na zgoraj omenjeno razdelitev državne podpore zabrusil, da ni treba nobenega pametnega gospodarja v Ukvah hujskati, da bi branil svoje pravice, ampak da vsak sam vidi in tudi ve, kje se mu škodo dela. Ker Prešern prizna, da je Šmulu rekel, da si je Šmul pri „pomožnem zakladu“ žepe napolnil, je ta izjava z ozirom na zgoraj omenjena dejstva torej resnična. Prešern sicer trdi, da v zadevi občine Šmulu nič ni rekel, če si pa ogleđamo stvar bolj natanko, je razvidno, da Šmul tudi pri tistih denarjih, katere je pomožni odbor pobiral, nima čistih rok, in bi bil Prešern to stvar tudi lahko dokazal — seveda pred celovško sodnijo brez uspeha.

Žrelec. Kaj nas uče zadnje državnozbornske volitve v žrelski občini? Da, ne zastoj se praskajo žrelski mogočnejši za ušesi in hodijo s povešenimi glavicami po končanih državnozbornskih volitvah. Sicer v celovški okolici nismo dobili slovenskega poslanca, a pokazala je žrelska občina, da je res slovenska in da se je vzbudila vendar enkrat iz političnega spanja. Kajti l. 1902 se je udeležilo volitve pri nas samo 67 volilcev, letos pa, torej po preteku pet let, 157. To je dokaz, da se ljudstvo tudi pri nas zaveda zmirom bolj in bolj svojih državljanjskih pravic. A pokazala žrelska občina ni samo svoje politične probujenosti, ampak še bolj svojo narodnost. Pri zadnjih volitvah se je oddalo v Žrelcu samo 12 slovenskih glasov, letos pa 83, med tem ko je bilo za nemškega kandidata oddanih glasov samo 52, leta 1902 53. Torej je dobil letos slovenski kandidat absolutno večino nad nemškim kandidatom in soc. demokratom. Vsa čast zavednim žrelskim volilcem. Le tako naprej! Dovolj imamo že žrelske gosposke komande. In kakor smo letos pokazali, da smo res samostojni, da se ne bojimo več nikogar, tako bomo pokazali tudi, ko bo prišel dan, ko bomo obračunali z žrelsko gospodo. Ta peščica žrelskih gospodov nam ne bo več komandirala. Hodili bomo od

zdaj naprej svoja pota po svojem prepričanju. Živeli slovenski Žrelčani!

Radiše. Gotovo se je vsakemu zavednemu koroškemu Slovcu srce razveselilo, ko se je raznesla novica: Grafenauer je izvoljen. In tudi mi Radišani smo to novico sprejeli z velikim veseljem. Zato srčno kličemo vsem volilcem, ki so k njegovi zmagi pripomogli: Živeli zavedni slovenski volilci! Saj on gotovo ne bo zastopal v državnem zboru le svojega volilnega okraja, ampak vse koroške Slovence; tedaj tudi nas. Zato pa mu prav iz srca kličemo tudi mi: Živio naš poslanec g. Grafenauer! — Tudi pri nas se je volitev srečno končala, in zdaj ni bilo tako nepetih duhov, kakor zadnjič pri občinski. Agitiralo se je sicer od obeh strani, vendar moramo reči, da je bila volitev prav mirna. Pri glavni volitvi so prišli na volišče 103 možje, okolu 50 pa jih je ostalo doma. Za g. Podgorca jih je glasovalo 66, za Kiršnerja 35. Eden je hotel, da bi ne imeli v državnem zboru nobenega zastopnika, ker je oddal glasovnico prazno. En glas pa je dobil že večkrat imenovani občinski odbornik. Pri ožji volitvi pa je dobil Kiršner 89 glasov.

Samotar.

Medgorje. (Igra „S v. Než a“.) Dne 2. t. m. ob 3. uri popoldne se je uprizorila v Medgorjah na župniškem vrtu, na nalašč zato postavljenem odru (deske je posodil zavedni slovenski kmet p. d. Muel) igra v dveh dejanjih „S v. Než a“. Igro je priredila Marijina družba v Medgorjah po prizadevanju marljive vodnice Uršule Lužnik p. d. Blatnikove v Zaplatah. Glavno osebo je igrala p. d. Kajžrova Nanica v Skarbinu naravnost izvrstno: ravno tako so večje vloge izvršile Blatnikove tri hčere ter druga dekleta. S to igro se je družba imenitno izkazala pred vsemi poslušalci. Potem je sledila igra v 3 dejanjih: „Krivica in dobrota“ od Ant. Medveda (glej večernice, 52. zvezek) v rokah šestih otrok Blatnikove in Kažnove hiše, ki se je tudi lepo obnesla. Kot zabavni konec je sledila igra: „Kmet in fotograf“, katere še veliko ljudi ni videlo. Domači pevci so vmes zapeli nekaj mičnih pesmi, kakor „Rožic ne bom trgala“, „Kukavica“, „Le enkrat bi videl“ in „Stoji, stoji tam lipca“. Ljudje so po dveh urah se zadovoljno od te veselice (brez plesa in alkohola) razšli na svoj dom. Le lepe domače, slovenske igre in pesmi v družbi dobrih knjig morejo rešiti in povzdigniti duševno izobrazbo slovenskega Gorotana. Tako se bo ljudstvo po malem vrnilo k ljubezni do svojega rodu in jezika.

Velikovec. K z a d n j i m v o l i t v a m. Končano je naporno delo, ki so ga zahtevale zadnje volitve. Kar se tiče slovenskega sodnega okraja velikovškega, se mora reči, da moramo biti z uspehom nad vse zadovoljni. Ako bi bili sociji značajni, bila bi tudi popolna zmaga na naši strani. Sicer pa smo v enem oziru še veseli, da smo brez vsake pomoči popolnoma iz lastnega doseglji tako število glasov. Nagele se s svojo zmago nikakor ne more ponašati. Pri prvi volitvi je dobil 1767 glasov, Ellersdorfer pa 1547; pri drugi volitvi je dobil naš kandidat 1917 glasov, Nagele pa k svojim prejšnjim do 1000 rdečih glasov; torej je naša stranka med vsemi tremi največja, ker prekaša Nagelove glasove z dne 14. maja za 150 glasov. Vpoštovati je treba, da je v slovenskem okraju ostalo našincev približno 400 doma, v nemških krajih pa okoli 900; torej se z mirno vestjo mora reči, da šteje naša stranka okroglo 3200 glasov. Ako bi bili krščanski socialci storili svojo dolžnost v isti meri, kakor smo delali v slovenskem delu, bi pa bila volitev izpadla drugače. Na Slovenskem se je glavnih volitev udeležilo 7404 odst., ožjih pa 7576 odst., dočim je bila udeležba v nemških krajih pri ožjih volitvah manjša, namreč 7264 odst., pri glavnih pa 3789 odst. To so gotovo povzročili socialni demokrati, kojih je pri ožjih volitvah ostalo doma približno 450; zakaj nemška krščanska socialna stranka je pri ožji volitvi napredovala za 139 glasov. V slovenskem delu smo pri drugi volitvi napredovali za 337. Torej ima Ellersdorfer 1251 slovenskih in 666 nemških glasov, Nagele pa približno 2097 nemških in socialnodemokratskih in 700 nemškutarjev glasov. In teh 700 zapeljanih nemškutarjev moramo do prihodnjih volitev izpreobrniti, potem bo pa tudi Nagele rekel Seifrizu: „Gospod kolega —, zdaj sva pa oba fuč.“

Velikovec. (Kateri je bolj priljubljen, ali Ellersdorfer ali Nagele?) Na to odgovarjajo volitve v Velikovcu in Grebinju. Ellersdorfer je dobil v svoji lastni občini 9336% glasov Nagele komaj 6.64%; v Velikovcu, kjer Nagele prebiva, je ta dobil 8877 odstotkov glasov, Ellersdorfer pa 1123 odstotkov. Ako bi ne bilo v Velikovcu pri ožjih volitvah

takega terorizma od strani naceljnov, bi pa bilo razmerje med Ellersdorferjem in Nagelom približno 54 : 46 odstotkov. Prihodnjič bomo od Slovencev živečim Velikovčanom bolj na prste gledali.

Velikovec. Ellersdorferjeva zmaga v slovenskem sodnem okraju velikovškem znaša lepo večino 480 glasov. To vam je dokaz, kaka velikanska krivica se nam je zgodila, da smo prideljeni dvema nemškima sodnima okrajema. Ta večina nam pa tudi pove, kako bode izpadla pri nas prihodnja deželnozbornska volitev.

Skocijan. I z k a z u d e l e ž b e p r i v o l i t v i, ki se je v 22. št. „Mira“ objavil, izkazuje z predalu „udeležba v %“ za našo občino 7627%, kar je n a p a č n o, nam v kvar. Ker je bilo upravičenih volilcev v zapisniku 236 in se je od teh udeležilo volitve 190 iznaša torej odstotni račun n e 7627 marveč 8050%. Druge številke se ujemajo.

Št. Lipš. (P o v o l i t v a h.) Vesel je bil za nas dan 14. majnika, ko smo mogli tako v obilnem številu se pokazati našim nasprotnikom kot neustrašeni in odločni bojovníki, pa še veseljši je bil za nas dan 15. majnika, ko smo po nestrpnem pričakovanju dobili veselo novico: Grafenauer zmagal z nad tisoč glasov večine. Tedaj je bilo naše veselje nepopisno, in z navdušenimi „živio Grafenauer“ smo pozdravljali to novico. Takoj v mraku smo se zbrali visoko gori nad farno cerkvijo na gradšču, tam kjer so se pred sto in sto leti zbirali naši pradedje, ko so se bojevali proti ljutemu Turčinu. Tam smo zakurili kres, in naši streli so začeli naznanjati po podjanski dolini, našo sijajno zmago. Takoj so se nam oglasili vrli Plazničani, in kmalu spet po drugih krajih, in začelo je pokati na vseh koncih kakor o veliki noči. Naši nasprotniki so se kar jeze penili, in so se kar zaprli v hiše, da bi ne slišali grmenja naših topičev, le eden (ali mogoče, da jih je bilo več) se je priplazil po hribu nam za hrbet z zlobnim namenom, nas napasti, ali ker nas je videl preveč, jo je popihal. Škoda, da se ni bolj približal in bi pogledal tja na grmado, nudil bi se mu strašen prizor, zakaj ravno v tem času se je v strašnih mukah pekla na ognju njegova ljuba — „giftna krota.“ Te zgage smo zbrali nekaj skupaj, ko je hodila nepoklicana k nam, in smo jo ob sodili naravnost na gromado, saj drugega ne zasluži, in kakor so Rimljani za časa Nerona pri svojih svečanostih žgali kristjane, da se jim je razsvetljevala arena, ravnotako žalostna usoda je zadela tega lisjaka, ki pa to po pravici zasluži. Nazadnje smo še sklenili, da se hočemo še bolj odločno bojevati proti temu listu, ki je nas opisal kot šentlipške reveže z debelimi „diljami“, saj smo 14. majnika pa pokazali koliko nas je takih „revežev“.

Fran.

Suha. Ne boste zamerili, gospod urednik, če Vam nekaj tiho na uho povem. Omeniti moram namreč, da smo imeli zadnjo nedeljo tukaj cerkveno žeganje ali lepo nedeljo. Zbralo se je veliko ljudi, celo iz daljne Šmarjete in iz Strojne so prišli. Po cerkvenem opravlju smo imeli v župnišču pobiranje pristojbino za cerkvene stole. Pri tej priložnosti nas je gospod župnik opozoril na pregled cerkvenih obligacij. Šlo se je namreč za neko obligacijo, ki nese stoosemdeset goldinarjev na leto, katero šo Žavrov atej pogrešali. In res se je nazadnje posrečilo najti obligacijo, ki so jo morali Žavrov atej pripoznati s širokimi ustmi, da je prava. O pa čujte in strmite, tri sto medvedov, obligacija pa ne nese stoosemdeset goldinarjev, ampak devetnajst goldinarjev obresti na leto. Pa mi ne valimo krivde na atejevo osebo, ampak na očala, katere je gotovo ptujška „giftna krota“ preplazila in onesnažila. Kajti Žarov atej so bili v celovških šolah. Zato bi jim svetovali, da bi dali svoja očala k steklarju v popravo, da drugokrat ne boste videli v desetaku tisočaka. Omeniti moram tudi, da so se tudi volitve v naši občini dobro obnesle, ker smo skoraj vsi kmetje enoglasno volili vrlega našega poslanca G r a f e n a u e r j a, razun majhnega krdelca nasprotnikov, ki, ne vemo, ali so jim Miklavčev atej fajrpri obljubili, ali jih je zmotila „giftna krota“, ki se je tudi pri nas precej udomačila. — Za danes enkrat zadosti, če pa spet dregne kdo v sršenov meh, Vam pravočasno sporočimo.

Več faranov.

Guštanj. (P o v o l i t v a h.) Minule državnozbornske volitve so marsikoga iznenadile, tako tudi naše nemškonacionalne fužinske birokrate. Dosedaj vsemogočna nemškonacionalna stranka, je pri državnozbornskih volitvah v našem trgu, ki je od nekaj veljal kot najbolj nemškonacionalno gnezdo, popolnoma propadla. Guštanj je postal kar čez noč rdeč. Kristan je dobil pri nas 194 Grafenauer 49 in ubogi Seifritz

35 glasov. Naši nemškonski mandarinji hodijo sedaj vsi poparjeni okrog. Posebno to jih najbolj jezi, da je dobil slovenski kandidat Grafenauer v vsenemškem Guštanju več glasov, kakor pa njih nemškonski Seifritz. Iz tega je pač razvidno, na kako trdnih tleh stoji guštanjsko nemčurstvo, ki je spravilo pri zadnjih volitvah komaj ubogih 35 glasov skupaj, to je 13^o⁹. reci trinajst odstotkov, vseh volilcev, kar jih je prišlo na volišče. — O naših socialnih demokracijah pač ne more kdo trditi, da so Nemci. Saj so na volilnem shodu pri Schneiderju vsi poslušali slovenski govor njih kandidata Kristana. Saj celo ko jih je predsednik shoda po nemško pozval, da kdor je za Kristana naj roko vzdigne, se nobeden ni odzval, šele ko je nekdo drug te besede po slovensko povedal, so vzdignili roke. Vsemogočna naša tovarniška birokracija pa je sedaj sprejela zaslužno plačilo za svojo brezobzirno strahovlado. Naši mandarinji á la Marischla bodo vendar enkrat prišli do prepričanja, da vsaka sila rodi proti-silo.

Velika skupščina

„Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.“

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je poslala vsem svojim podružnicam okrožnico, v kateri opozarja podružniška načelnikstva, naj nemudoma skličejo letne zборе svojih podružnic, ako se to za letos še ni zgodilo. Letni zbor mora izvoliti novo podružniško načelnikstvo in pa zastopnike za veliko skupščino ter oboje naznaniti vodstvu do konca junija; hkrati je treba, ako se še ni zgodilo, predložiti račun za l. 1906 ter število udov v tem letu. Le one podružnice, ki pošljejo vodstvu dotična naznanila, prejmejo „Zglasnice“ in „Glasovnice“ za veliko skupščino. Ako bi torej prvomestnik kake podružnice prezrl ali odložil to okrožnico, ker ima morda mnogo drugih opravil, naj ga pravočasno opozore in podpirajo ostali udje podružniškega načelnikstva, ali — če treba — tudi društveniki, da podružnica ne izgubi pravice do zastopstva na veliki skupščini. V izpolnitev okrožnice in splošno znanje, priobčujemo glede na veliko skupščino še sledeče:

Posvetovalno in glasovalno pravico na veliki skupščini imajo:

1. Častni družbeniki, pokrovitelji, udje družbenega vodstva, nadzorništva in razsodništva. Ti prejmejo „Zglasnice“ in „Glasovnice“ neposredno od družbenega vodstva. Svoje pravice morejo izvrševati le osebno. Namesto sebe pooblastiti ne morejo nikogar. Ako je pokrovitelj pravna oseba n. pr. kaka podružnica, društvo ali kakršnakoli skupina, naj se vodstvu od pristojne strani naznani zastopnik ali zastopnica pokroviteljnine, ako ni to že razvidno iz zadnjega koledarja — „Vestnika“.

2. Podružnični zastopniki. Njihovo število se določi po številu družbenikov tako, da je po en zastopnik na vsakih 50 družbenikov, kateri so v minulemu letu izpolnili svojo dolžnost.

Štejejo se:

- vsi pokrovitelji, vpisani pri dotični podružnici;
- še živeči ustanovniki in letniki, kateri so plačali letnino za minulo solčno leto 1906; letniki, kateri pristopijo letos, pridejo v poštev šele prihodnje leto, ker se na veliki skupščini poroča in polaga račun za minulo leto. Podporniki se pri določevanju zastopnikov za veliko skupščino ne štejejo, ker se ti po § 5 udeležujejo samo zborov svoje podružnice kot poslušalci.

Ako število tako določenih družbenikov ni višje od 50, dobi podružnica enega zastopnika, ako je družbenikov 51—100, dobi dva itd.

Podružnice, katere za l. 1906 niso poslale nikakega prispevka, se štejejo med speče in ne morejo biti zastopane na letošnji veliki skupščini. Skrbe naj, da se kmalu predramijo.

„Zglasnice“ in „Glasovnice“ za podružnične zastopnike se pošljejo načelnikstvom podružnice. Od teh jih dobe zastopniki, izvoljeni na podružničnem letnem zboru. Ako se pri kateri podružnici ne ganejo doslej vpisani funkcionarji, ker morda ne morejo več delati za družbo, ali če pravijo, da so odstopili, pa jim niso bili izvoljeni nasledniki, prosí družbeno vodstvo, naj katerikoli prijatelj slovenske mladine v dotičnem kraju pregovori nekdanjega podružničnega prvomestnika ali njegovega namestnika, da skliče podružnični letni zbor, ki naj izvoli nov odbor. Ako je v odboru le ena delavna moč, lahko iz speče postane vzgledno delujoča podružnica.

Podružnični letni zbor je sklepčen ob vsakem številu družbenikov, ako je bil vsaj 8 dni poprej sklican in naznanjen, kakor je krajevna navada.

3. Pooblaščenec. Podružničnim zastopnikom je dovoljeno pooblastiti namesto sebe kogarkoli izmed družbenikov. Vendar en pooblaščenec ne more za druge podružnice oddati več glasov, kakor 5; od zastopnikov svoje podružnice pa tudi več. Pooblastilo pa mora biti od pooblaščenca podpisano, kakor je označeno na „Zglasnici“.

Le pravilno izpolnjene in podpisane „Zglasnice“ ter „Pooblastila“ dajejo udeležencem velike skupščine posvetovalno in glasovalno pravico.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, dne 29. maja 1907.

Društveno gibanje.

Škocijan. „S. k.-s. bralno društvo za Škocijan in okolico“ napravi v nedeljo 9. junija t. l. ob pol 4. popoldne „pri Rušu“ svoj redni letni občni zbor po običajnem sporedu in domačo zabavo. K obilni udeležbi vabi

o d b o r.

Celovec. V soboto, dne 8. junija, ob 8. uri zvečer se vrši redno mesečno zborovanje delavskega društva v Celovcu pri Cavzniku. K obilni udeležbi vabi

o d b o r.

Društvo „Mladika“ v Ljubljani namerava v zmislu § 3. društvenih pravil s prihodnjim šolskim letom v svojem penzjonatu otvoriti zasebno deklislo ljudsko šolo z omejenim številom gojenk. S prihodnjim šolskim letom se otvori I. razred. — Zglasila učenk, ki mislijo stopiti v I. razred, prejema ustno ali pa pismeno do 15. julija t. l. upravni odbor ženskega vzgojevalnega in naobraževalnega društva „Mladika“ v Ljubljani, Gosposke ulice, št. 14.

Dne 13. junija se vrši v Celovcu (Kaserngasse 30, delavsko društvo) redni sestanek duhovniške sodalitete Ss. cordis J. in sicer pop. ob 2. uri. Bratje duhovniki so vabljeni na vdeležbo. Referira o zvezi nepolitičnih društev za Koroško dr. Ehrlich, kaplan v Celovcu.

Shod izobraževalnega društva v Rožeku, ki se je vršil v nedeljo 2. junija v Pečnici se je ob precejšnji udeležbi dobro obnesel. Na dnevnem redu sta bila dva govora, v katerih se je posebno razpravljala socialdemokratska teorija glede kmečkoga stanu. — Socialna demokracija uči, da se bodo razmere pri delavcih in kmetih edino le zboljšale s tem, da se cela industrija vzame kapitalistom in cela obdelana zemlja kmetom. — Država naj v velikem obsegu oboje vodi. Zasebnega lastnega premoženja niti za kmeta niti za industrijskega podjetnika ne pripoznajo. Največja napaka tega nauka je v tem, da vse premalo upoštevajo bistvo neodvisnega kmeta, da je na l a s t n i svoji zemlji, da mu je njegovo polje ljubše kot cel svet, in da hoče tam delati, kjer so njegovi pradedje bili. V verskem oziru je treba posebno poudarjati, da versko prepričanje ni čut, kot veselje in žalost, ki je torej spremenljiv, ampak da je to prepričanje r a z u m a, ki se opira na večne dokaze, ki torej ostane vedno in isto, kot bo vselej $2 \times 2 = 4$ in nikdar 5. Skijoptične slike so se šele po večkratnem poizkusu posrečile, so pa potem splošno ugajale. Na večer so domača dekleta in domači fantje uprizorili igro. Shod je napravil splošno vtis, da so se razmere precej razjasnile! Megle nespornost razpršijo, nasprotja se vravnajo. Vsi spoznajo sledeče dejstvo: A k o s e v s i k r o g i, vsi domačini, ki imajo vendar le skupne gospodarske in verske interese, zedinijo, je to nepremagljiva moč! Med tem ljudstvom se nahajajo govorniški talenti, izredni pevci, krepke možgane postave in bistre glave. — Ne razmetajte, kar so narava, narod in vera združili.

Dopisi.

Iz Ukev. (Konec).

Kar ta Šuster zavoljo Janahovega zemljišča še zdaj z nami dela, je brez vsake primere. Najprej je zapovedal kraj. šol. svetu, da mu preskrbi podpise od davkoplačevalcev v Ukvah — da se ti izrečejo, da Janahovo zemljišče, katero je on za šolski prostor primerno spoznal, ni pred vodo varno; ravno tako, da se ti ljudje izrečejo, je li zidanje šole potrebno, ali ne.

Ker nas okrajni šolski svet ni mogel vjeti na limance, je to poskusil še župan Ehrlich, kateri v kljub vsemu pritisku na posamezne davkoplačevalce tudi nič ni opravil. Nato je sklical krajni šolski svet sejo in povabil zraven vse gospodarje v Ukvah. Načelnik kraj. šol. sveta, Oman, je pri tej seji prebral odlok okr. šol. sveta, v katerem omeni, da je „Mir“ pisal, da zemljišče Franca Janaha pred vodo ni varno in zaradi tega za prostor za novo šolo nesposobno. Župan Ehrlich je pa trdil, da Ukljane zidanje šole nič ne

bode stalo in da je okrajni glavar Šuster prejšnji šolski svet le zavoljo tega razpustil, ker je uradno preostro pisal. Ko smo mi od Omana zahtevali, naj nam „Mir“ pokaže, kje je to pisano, ni mogel revež tega dokazati, pa tudi ne slavnega Šusterja zagovarjati.

Ravno tako tudi župan Ehrlich ni mogel dokazati, da ima on v občinski blagajni zadosti denarja za zidanje šole. Ko se mu je pa povedalo, da on lahko plača prispevke k zidanju šole, kajti njemu je denar povodenj prinesla, jo je hotel odkuriti skozi vrata, med tem ko so njegovi pristaši, občinski svetovalci in odborniki vpili nad nami: „Otroci nas ne bodo komandirali.“ Seveda je vsled tega nastal med zborovalci nemir in so hoteli nekateri z županom oditi. Ko pa je naš dični Tonč to opazil, je stopil k vratom in rekel: „Možje, mi smo danes sem poklicani, pomirite se, da se vsaj mirno pogovorimo.“ V tem hipu ga je že obč. odbornik Franc Šnabl prijel in ga trgal od vrat proč. Na to je nekaj gospodarjev odšlo prepirajoč se po stopnicah na prosto.

Za plačilo se je proti Tonču in Tevšču uvedla sodna preiskava zaradi javnega nasilstva in je preiskovalni sodnik od župana navedene priče kakor tudi obdolžence že zaslišal.

Že več kot deset let so oblastim znane nepravilnosti in protipostavnosti enih in istih ljudi v Ukvah. do danes še ni dobil državni pravdnik v Celovcu povoda, da bi bil proti zločincem nastopil, in po njegovi dolžnosti sodno preiskavo uvedel, kajti mogočna roka dež. vladnega svetnika Šusterja ume za svoje varovance zadosti nedolžnih žrtev preskrbeti, da se potem državni pravdnik in celovski sodniki z njimi kratkočasijo. Ali ni dež. vladni svetnik Šuster sam kriv, da se je zidanje šole v Ukvah zavleklo, ni li on sam napravil šolski občini s svojim nepravilnim nastopom največjo škodo, ni li ta človek naredil s svojimi nepravilnimi informacijami na sodne in višje vladne oblasti že dosti škode Ukljanom pa še sedaj ne miruje in išče po svojih pristaših še novih žrtev — pri katerih mu dela državni pravdnik najboljšo uslugo! Upajmo, da pride tudi zanj dan plačila!

Na znanje!

„Slovenec“ z dne 1. junija t. l. je na prvem mestu prinesel sledečo

izjavo:

Vsled znanega sklepa na shodu zaupnikov v Celovcu dne 26. julija l. l., se je vnela časnikarska polemika, koja sta „Slovenec“ in „Domoljub“ oprla na trditve, kakor da koroški Slovenci svojih sklepov niso storili samostojno in iz lastnega spoznanja in nagiba, temuč le po naročilu in vsled zveze s kranjskimi in izvenkranjskimi liberalci; v tej polemiki se je tudi trdilo, da „voditelji koroških Slovencev“ niso storili svoje dolžnosti v zadevi volilne reforme in da se niso dali voditi toliko od stvari, kakor od osebnih razlogov. Zlasti se je ta polemika obračala zoper gg. dr. J. Brejca in msgra. Val. Podgorca, koja se je še posebej osumljalo, da sta izprevrгла svoj značaj in svoja načela.

Ker se je pojasnilo, da so bile te trditve neutemeljena domnevanja na napačni podlagi, ki bi utegnili dotičnim na dobrem imenu škodovati, zato jih podpisano uredništvo v polnem obsegu preklicuje ter izjavlja, da naj se smatra vse, kar se je v zgoraj označenih ozirih, zlasti proti gg. dr. J. Brejcu in msgr. Podgorcu pisalo, kakor da bi se ne pisalo.

Uredništvo „Slovenca“ in „Domoljuba“.

S tem je poravnana pravda, ki sta jo gg. dr. Brejc in msgr. Podgorc lansko leto naperila zoper gg. dr. Lampeta, Luko Smolnikarja in l. Štefeta radi pregreška in prestopka žaljenja časti. S tem pa je sam po sebi odpadel tudi vsak povod za vzdržavanje izvajanj in trditve, ki smo jih v člankih „Jasna beseda“ in „Podivjana polemika“ v št. 40 lanskega „Mira“ napisali proti g. dr. Lampetu. Ta izvajanja so sedaj postala brezpredmetna in naj se jih vsled tega smatra preklicanim. S tem je tudi ta spor končan.

Uredništvo „Mira“.

Gospodarske stvari.

Zadružna Zveza v Celju, registrirana zadruga z omejeno zavezo. Vabilo k rednemu občnemu zboru, ki se bode vršil v četrtek dne 13. junija 1907 po naslednjem vspredu v dvorani narodnega doma v Mariboru:

Od 8. do 10. ure podučna predavanja in pogovori o raznih zadružnih zadevah zlasti o točki:

1.) Zakon o konverziji hipotečnih terjatev od 22. februarja 1907 drž. zak. št. 58. (Poročevalec: dr. Franjo Rosina.)

2.) Kako naj nadzorstva in računski pregledovalci izpolnjujejo svoje dolžnosti? (Poročevalec: Miško Reicher.)

3.) Razlaganje stroja Raiffeisenskih in Schulze-Delitschevih posojilnic. (Poročevalec: Franjo Jošt.)

O b 10. uri otvoritev občnega zbora, kateremu je določen sledeči dnevni red:

1.) Pozdrav predsednika.

2.) Čitanje zapisnika o prvem občnem zboru z dne 28./12. 1905.

3.) Poročilo načelstva o delovanju v minullem letu.

4.) Poročilo nadzorstva in odobrenje računskega zaključka in bilance za leto 1906.

5.) Določitev obresti deležem in porabe dobička.

6.) Odobrenje pravilnika ter potrditev odbora podružnice za Koroško.

7.) Raznoterosti.

K mnogobrojni udeležbi vabi vse svoje p. n. zadruge.

Načelstvo Zadružne Zveze v Celju, reg. zadr. z omeji. zav.

Mihael Vošnjak, predsednik, Franjo Jošt, pis. ravnatelj.

Opomba. Vdeležiti se sme občnega zbora vsak ud v Zvezi stoječih zadrug in se pričakuje tudi vdeležba gg. poslancev. Oni p. n. gg. udeleženci občnega zbora, ki žele, da se naroči skupni obed v gostilni Narodnega doma, naj prijavijo svoja imena na naslov: G. Miško Reicher, knjigovodja Posojilnice v Mariboru. Skupni obed stane za osebo 2 K.

Schicht^{ovo} milo

je najboljšje

Kak sveti se, kak čisto je
Perilo — ko oprano je.
Če b' mila ne imela še,
Ki zove Schicht z jelenom se
Tedaj bi b'lo perilo to
Popolnoma uničeno.

Vsem, ki se čutijo
opešane in oslabele,
so nervozni in brez energije, daje
— Sanatogen —

nov življenski pogum in življensko moč.
Več kot 5000 profesorjev ga sijajno priporoča. Dobiva se v lekarnah in drogerijah. Brošurice razpošilja zastoj in poštine prosto Bauer & Cie, Berlin SW 48, in glavno zastopstvo

G. Brady, Dunaj I.

NA PRODAJ JE

Hiša

pri cerkvi, z gospodarskimi poslopiji in celim posestvom, 10 oralov sveta.

Natačnejše pogoje pove
LORENC WRISNEGER.
Radišče, p. Žrelec.

Mizarski pomočnik

se takoj sprejme v delo.
Šimon Aicholzer,
mizarski mojster
Dobje, p. Loče pri Beljaku.
ravnotam se sprejme tudi
mizarski učenec.

Vajenca

za pekovski obrt, starega od 14 let naprej, sprejme takoj

Albin Hauptman,
Jesenice, Gorenjsko.

Postavno zavarovano!

Vsako ponarejanje kaznivo!

Edino pristen je Thierry-jev balzam

z zeleno znamko „redovnica“. Cena 12 majhnih ali 6 dvojnatih steklenic ali 1 velika špeciialna steklenica s patent. zamaškom K 5.—

Thierry-jevo centifolijsko mazilo

proti vsem še tako starim ranam, vnetjem, ranitvam, abscesom in oteklinami vseh vrst. Cena: 2 lončka K 3.60 se pošlje le proti povzetju ali denar naprej.

Obe domači sredstvi sta povsod znani in slovita kot najboljši.

Naročila se naslavljajo na:

Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogaški Slatini.

Brošura s tisoči originalnih pisem gratis in franco. V zalogi v skoro vseh večjih lekarnah in medicinskih drogerijah.

Kolomaz je dobiti
Karbolinej najceneje
Olje za stroje pri
Mast za usnje
Strešni klej
Strešni lak

Ferdinandu Schellander,

trgovcu z oljnatimi barvami, lakom in klejem
v Celovcu, Šolske ulice št. 1.

Steckenpferd- Lilijsko mlečno milo

izdelek

Bergmanna in dr., Draždane in Dečin ob L.,

je in ostane, kakor kažejo vsak dan prihajajoča priznanja, najboljšje učinkujoče lečilno milo za pegavost ter pridobitev in ohranitev nežne, mehke kože in rožicaste polti. — Dobiva se komad po 80 vinarjev v vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah, trgovinah z milom in brivnicah.

Lovške puške

vseh sestav, priznano delo prve vrste, z najboljšimi strelnim učinkom, priporoča

Peter Wernig,

c. kr. dvorni izdelovatelj orožja v Borovljah, Koroško.
Geniki brezplačno in poštine prosto.

Kupujte PARAMENTE

le pri trvdri

JOS. NEŠKUDLA

protokoliranem velezavodu za izdelovanje cerkvene oprave

v OLOMUCU.

Dobavlja paramente 20% cenejše od vsake avstrijske trvdre. Dobavitelj Njene c. in kr. Visokosti nadvojvodinje Izabele na Dunaju in 16 stolnih kapiteljskih cerkev v Avstriji in na Ogrskem.

Naj toče majhen sem možic!
Pa sem lepo debelih lic.
In ta sem le zato dobil.
Ker sem Kathreinerjevo kavo pil.

Pristna samo v izvornih zavojih z imenom Kathreiner.

Nihče naj bi ne pil močno razburjajoče zrnate kave nemešane!

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

sama se je obnesla za najokusnejšo primes, ki lahko prebavna, redilna in krvotvorna speši zdravje.

Otroke bi bilo samo še navajati Kathreinerjevo kave.

V najem se da

= mlin s tremi tečaji. =

Kje, pove upravništvo „Mira“.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Akcijski kapital K 2,000,000.

Denarne vloge obrestujemo po

4 ¹/₂ %

od dne vloge do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone. Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije. Eskompt in inkaso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnica v Spljetu.

Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobiček 300.000 frankov. Na mesečno vplačevanje po K 8.— za komad.

Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanji na leto. Glavni dobiček K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10.— za komad.

Prodaja vsih vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzan.

„Triglav“, hotelska družba z om. zav. na Kranjskem.

OKLIC.

V modernem življenju zavzema tujski promet v narodnogospodarskem oziru znatno mesto kot važen pridobitni vir domačega prebivalstva. Opozorjena po vspehih tujskega prometa v drugih državah je tudi naša vlada izpoznala važnost tega vira za narodno blagostanje ter delala nato, da so se ustanovile po posameznih kronovinah deželne zveze za tujski promet, ki imajo namen, skrbeti za privabitev tujcev in pospeševati naprave, ki so s tujskim prometom v zvezi. Tudi na Kranjskem obstoji taka deželna zveza in c. kr. železniško ministerstvo jo podpira z znatnimi denarnimi doneski in ji pojde zlasti pri gradbi hotelov čim najbolj na roko.

V interesu naše domače narodnogospodarske politike je, da se toku časa ne ustavljamo, ampak si sami zagotovimo pridobitne vire tujskega prometa, s tem pa tudi povzdignemo ugled naše domovine.

Prizadevanju kranjske deželne zveze za tujski promet ter mnogih rodoljubov in faktorjev se je posrečilo, da se je pridobila jako ugodna prilika za hotelsko podjetje z Bohinjski Bistrici kot centrali bodočega tujskega prometa na Gorenjskem s tem, da se je kupilo od železniškega ministrstva velik hotel z gospodarskimi poslopji in krasne stavbe stavbnega podjetnika Ceconija, ki so med gradnjo železnice služile kot stanovanja in pisarne gradbenega vodstva in uradništva. Ti objekti so dvonadstropni z nad 60 krasnimi sobami in pritliklinami in so se kupili za tretjino napravni stroškov. Vsak previden finančnik mora iz tega izprevideti, da je tukaj dana jako cena in solidna podlaga za hotelsko podjetje, kajti ko bi se hotelo ta poslopja zidati nanovo, bi stalo to trikrat več, ne glede na vrednost sveta, katerega je okrog 8000 m² in kateremu se bo z naraščanjem tujskega prometa cena vedno višala.

To srečno naključje je vzbudilo misel, da se s temi objekti osnuje hotelsko podjetje ter ustanovi hotelsko društvo pod imenom

„Triglav“, hotelska družba z om. zav. na Kranjskem.

Ta nova oblika družbe v zmislu zakona z dne 6. marca 1906 d. z. 58 je jako prikladna za taka podjetja, ker se glasijo deleži na ime in je vsled stalnosti družabnikov zajamčeno solidno poslovanje. Udeležba pri taki družbi se torej lahko smatra ne le kot pospeševanje domačih interesov, ampak tudi kot preišljeno in varno nalaganje kapitala, kar je tudi naš namen.

S tem ne bo torej osnovano samo lepo podjetje v najkrasnejšem delu naše domovine, ampak obenem podjetje, ki mora deležnikom donosati koristi.

Ako vabimo torej k udeležbi, smo si svesti, da obenem priporočamo dobro in solidno podjetje.

Imenovana že kupljena poslopja leže v najposrednejši bližini kolodvora v Bohinjski Bistrici. Vsled direktne zveze s Trstom, Gorico in Dunajem računajo lahko naši hoteli na obilen obisk tujcev, tembolj ker je Bohinjska Bistrica izhodišče za najlepše ture v julijskih alpah. Ker se za bodoča leta, kolikor nam je znano, ne nameravajo zidati drugi hoteli, upamo na močen obisk.

Bivše poslopje železniškega ministrstva se bo porabilo za modern hotel z restavracijo in sobami za tujce, bivši Ceconijevi vili pa kot stanovanja za letoviščarje, ki bodo imeli hrano v hotelu, da se restavracija bolje izplača.

Ker je bohinjko jezero vsled veleromantične divjekrasne lege in okolice z zdravim planinskim zrakom daleč naokrog skoro nedosežno, se bo tujski promet kaj naglo nagibal tudi k jezeru. Ob jezeru je le en hotel, ki je last verskega zaklada, zato bi bila najlepša prilika, da se tudi tam zgradi hotel. V ta namen smo si tudi že osigurali s predkupnimi pogodbami najlepša zemljišča, ki so prikladna za gradnjo vil in hotelov. Gradba in projektovanje hotela ob jezeru se bo pa prepustilo sklepu družbe, katero hočemo ustanoviti in ki bo morala to napravo financijelno in tehnično natanko presoditi, da bo izključena vsaka dvomljivost. Upamo tudi, da se morda dobi za zgradbo tega hotela garancijski fond potom oficijelnih podpor dežele, mesta Ljubljane in drugih korporacij, da se s tem paralizujejo večji gradbeni stroški.

S tem upamo, da smo dovolj jasno označili svoje skrajno previdnost, da bi stalo celo podjetje na gotovi in solidni podlagi.

Ustanovitev družbe je nujna zadeva, kajti hotel kakor tudi stanovanja v kupljenih poslopih se že urejajo in preskrbujejo z vsem potrebnim, da se s 1. julijem t. l. lahko popolni obrat prične.

Hotelska družba »Triglav« se ustanovi najprej z osnovno glavnico 300.000 K, ki se bo osnovala iz deležev pristopivših družabnikov. Najmanjši delež v zmislu zakona znaša 500 K, dalje so se doleteli deleži po 1000 K, 5000 K in 10.000 K. Pri podpisu in pristopu k družbi je plačati najmanj eno četrtino, odnosno pri deležih s 500 K najmanj polovico deleža, drugo četrtino 14 dni kasneje in ostanek tekom 6 mesecev. Vplača se pa tudi lahko takoj cel delež, kar je tembolj priporočati, da se pri banki vzeto posojilo poprej plača in tako prihrani drago obrestovanje. Pri tej priliki omenimo, da sme posamezna oseba vzeti le po en delež v gori omenjenih zneskih. Po sebi je umevno, da postane družabnik po višini svojega deleža deležen tudi čistega dobička.

Iz navedenega je razvidno, da nam je pred vsem ležeče na tem, da z osnovno glavnico otvorimo že to sezono obrat hotelskega podjetja v Bohinjski Bistrici. Izvedba ostalih točk načrta, zlasti zgradba hotela ob Bohinjskem jezeru, je pridržana občenemu zboru, oziroma odboru snujoče se družbe, ki se bo z novim oklicem obrnil na širše sloje občinstva, kajti za zvišanje glavnice je že v pravilih skrbjeno. Na to se bo tudi skoro moralo misliti, kajti zgradbo hotela ob jezeru želi vse prebivalstvo Gorenjske in je tudi naša rodoljubna dolžnost, da v tem planinskem rajju, ki sta ga opevala Prešeren v »Krstu pri Savici« in Baumbach v »Zlatorogu«, ustanovimo gostoljubno zavetišče vsem častilcem in prijateljem naše krasne narave.

Pojasnila dajejo, pristopne izjave in denar sprejemajo naslednji gospodje oziroma zavodi:

- v Bohinjski Bistrici župnik I. Piber,
- v Celju dr. V. Kukovec odvet. kandidat,
- v Celovcu dr. Janko Brejce, odvetnik,
- v Gorici dr. Drag. Treo, odvetnik,
- v Ljubljani Ljubljanska kreditna banka, župan Ivan Hribar in primarij dr. V. Gregorič,
- v Mariboru odvetnik dr. F. Rosina,
- v Novem mestu odvetnik dr. J. Schegula,
- v Radovljici odvetnik dr. J. Vilfan,
- v Trstu Jadranska banka in odvetnik dr. M. Pretnar.

V Ljubljani, meseca maja 1907.

Za pripravljalni odbor:

Bernard Andoljšek, nadučitelj v Litiji, Ivan Berbuč, profesor in deželni odbornik v Gorici, Ivan Berlic, župnik v Boh. Srednji vasi, dr. Janko Brejce, odvetnik v Celovcu, Fran Fajdiga, posestnik v Sodražici, dr. Anton Gregorčič, profesor bogoslovja in deželni poslanec v Gorici, Kornelij Gorup vitez Slavinjski, veletržec v Trstu, Ivan Goriup, veleposestnik in dež. poslanec na Opčinah, dr. Vinko Gregorič, primarij v Ljubljani, dr. Gustav Gregorin, odvetnik v Trstu, Ivan Hribar, župan in deželni poslanec v Ljubljani, Aleksander Hudovernik, c. kr. notar v Ljubljani, Franc Jurca, veletržec v Postojni, dr. Franc Jurtela, odvetnik v Ptuj, Franc Knaflič, posestnik v Šmartnem pri Litiji, Ivan Knez, veletržec v Ljubljani, Franc Kollmann, veletržec v Ljubljani, dr. Valentin Krisper, odvetnik v Ljubljani, dr. Vekoslav Kukovec, odv. kandidat v Celju, dr. Danilo Majaron, odvetnik v Ljubljani, Vinko Majdič, veletržec v Kranju, Ivan Piber, župnik v Bohinjski Bistrici, Josip Pogačnik, posestnik in deželni poslanec v Podnartu, Karol Pollak star., tovarnar v Ljubljani, dr. Matej Pretnar, odvetnik v Trstu, dr. Franc Rosina, odvetnik v Mariboru, dr. Otokar Rybač, odvetnik in deželni poslanec v Trstu, dr. Josip Serbec, odvetnik in deželni poslanec v Celju, dr. Ivan Tavčar, odvetnik in deželni odbornik v Ljubljani, dr. Fran Tomišek, odvetnik v Ljubljani, dr. Dragotin Treo, odvetnik v Gorici, dr. Karel Triller, odvetnik v Ljubljani, Ubald pl. Trnkoczy, lekarnar in predsednik kranjske deželne zveze za pospeševanje tujskega prometa v Ljubljani, dr. Janko Vilfan, odvetnik in župan v Radovljici.

Pripomba. Kot pisarna nove družbe posluje urad »Deželne zveze za tujski promet na Kranjskem« v Ljubljani, hotel Lloyd, kjer se dobe vsa pojasnila in tudi potrebne tiskovine. Slike nakupljenih poslopij se lahko ogledajo v tej pisarni ali pa pri gg. zaupnikih.